

AP PENSION

INVESTOR I DEN DANSKE BANKSEKTOR

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- Investeringskriterier

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- Investeringskriterier

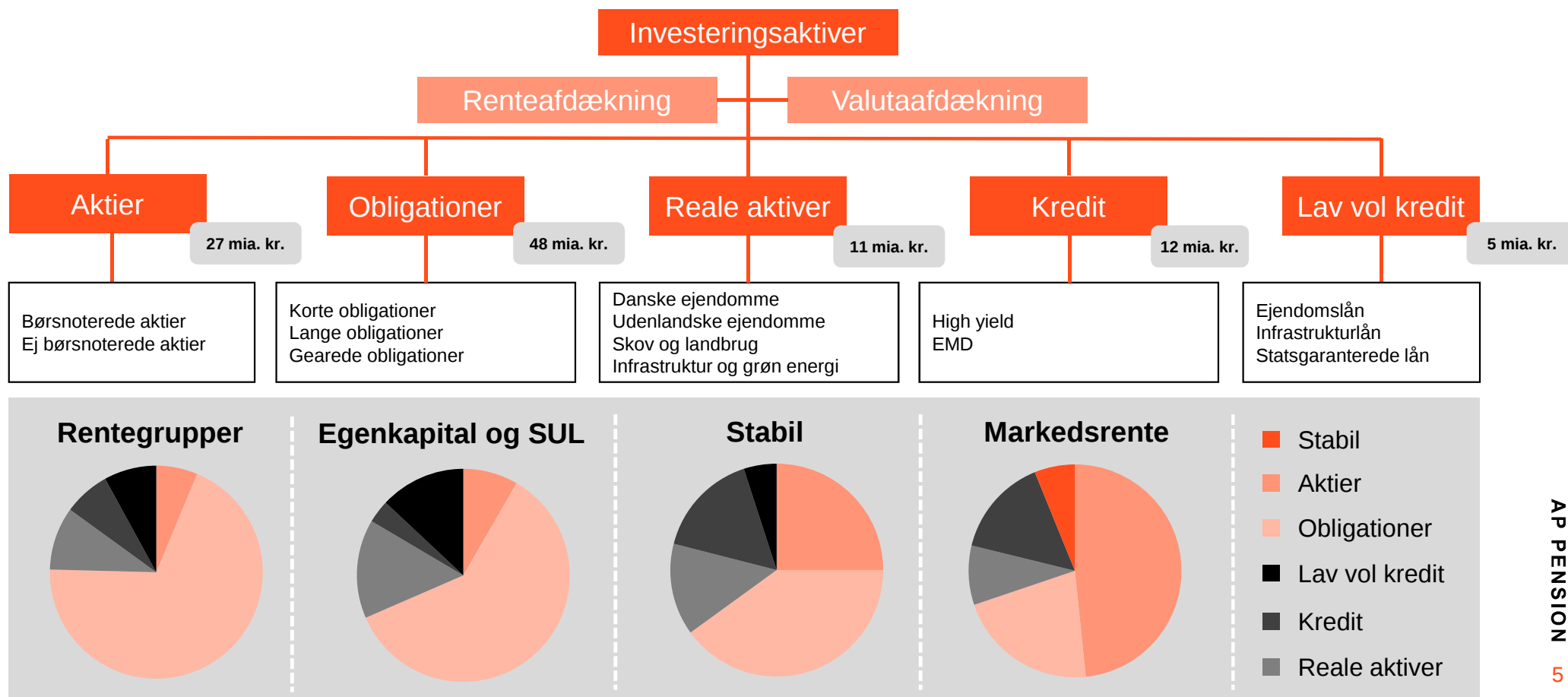
POLITIK - INVESTERINGSSTRATEGI

OVERORDNET RISIKOAPPETIT

- AP Pension investerer kundernes pensionsopsparing ud fra et **langsigtet** perspektiv. AP Pension er af den opfattelse, at en **høj** andel af aktier, ejendomme og andre risikobehæftede aktiver i investeringsaktiverne på **langt sigt** vil give et **højere** afkast på deres pensionsopsparing, end en mindre risikofyldt investering i f.eks. obligationer.

INVESTERINGSUNIVERS

STRATEGISK ALLOKERING 2019

STØRRELSE

Hvad nummer er AP med Skandia over de største pensionsselskaber i Europa?

70

- Vi er ikke små → Vi er lige bag de meget store.
- Vi skal tænke som A-holdet, ellers bliver vi B-holdet.

FORMUEFORVALTNING

Hvad kendetegner god investeringsperformance ifølge CEM?

God performance på aktiv strategi

Betal ikke mere end andre

Mange alternativer i direkte investeringsformat

Stor del i intern forvaltning

Store pensionskasser

AP har størrelsen til selv at lave ejendomsinvesteringer i Danmark og intern forvaltning på aktier og obligationer

Meget store pensionskasser

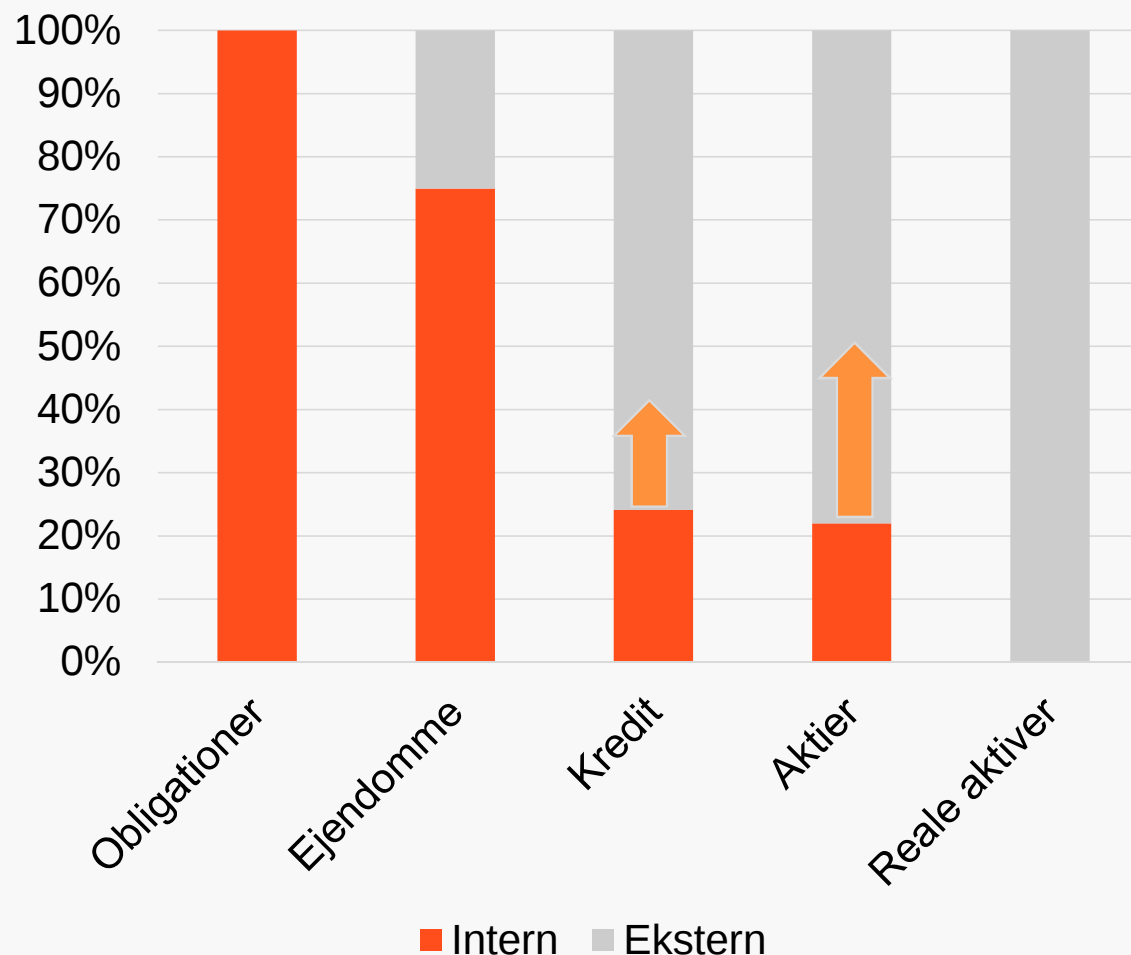
Samarbejde med eksterne eller de største selskaber på komplekse alternativer

Note: CEM Benchmarking er en global virksomhed, som specialiserer sig i benchmark af investeringsomkostninger og -performance

INTERN ELLER EKSTERN FORVALTNING?

- Et miks mellem intern og ekstern forvaltning giver det stærkeste investeringsmiljø.
- Vi fokuserer på at skabe det bedste afkast efter omkostninger.
- Vi skaber robuste porteføljer og finder eksterne samarbejdspartnere.
- Vi forvalter aktivklasserne internt i det omfang vi har kritisk masse og nok indsigt.

Fordeling af forvaltningstype

INVESTERING

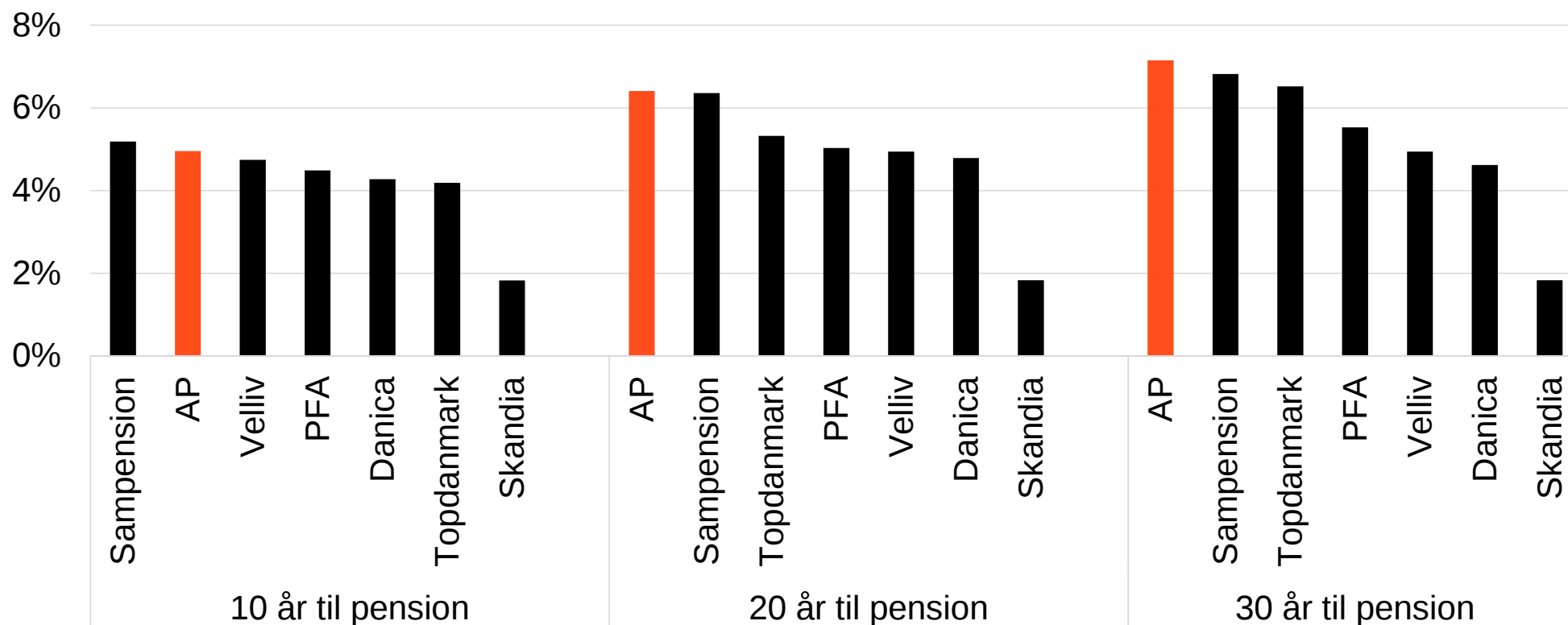
”I AP Pension har vi en aktiv og offensiv investeringsstrategi, fordi det betaler sig”

Investeringsdirektør Ralf Magnussen

LIVSCYKLUS AFKAST

AFKAST SIDEN 1. JANUAR 2016

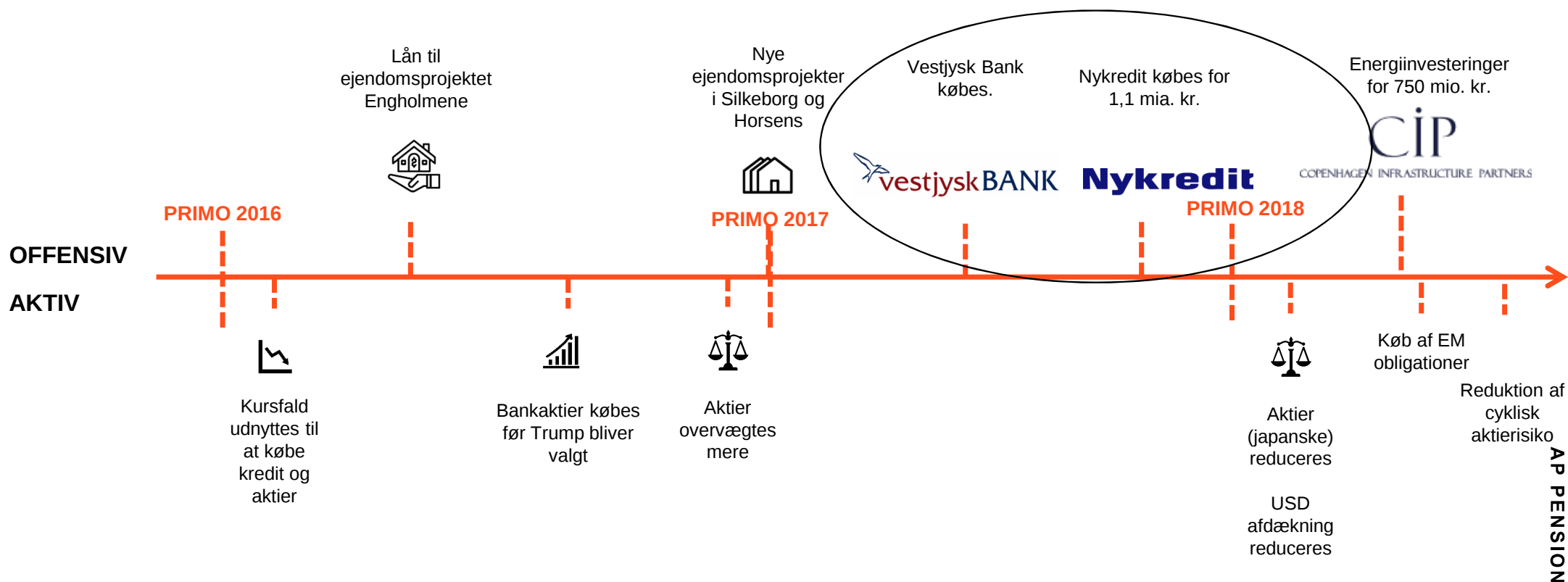
Note: Afkastet er efter årlige omkostninger i procent (ÅOP), men før Pensionsafkastskat (PAL).
 Kilde: Morningstar Direct

EN AKTIV OG OFFENSIV INVESTERINGSSTRATEGI

STRATEGI

- Vi er **nær** vores investeringer og deltager i de finansielle markeder
- Vi har en **agil** organisation og beslutningskultur
- Vi tør både **til-og fravælge** investeringer og investeringsområder
- Vi er en **langsigtet** investor som får betaling for risiko herunder **illikviditetsrisiko** og er villig til at påtage illikviditetsrisiko
- Vi **risikospred**, men er villig til at tage **koncentrationsrisiko**

HVAD BETYDER DET KONKRET?

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- Investeringskriterier

AP PENSION SOM BANKINVESTOR

VORES AMBITION

Vi forventer at skabe værdi ved at være

- En langsigtet og tålmodig investor
- En potential kapital ressource
- Hovedsageligt som aktiv ejer
 - Tæt dialog
 - Evolution fremfor revolution
- Fokuseret på at fremtidssikre robuste og konkurrencedygtige bank-aktiver

Til langsigtet gavn for AP Pensions kunder

AP PENSION SOM BANKINVESTOR

VORES INVESTERINGER

- Individuelle investeringer
 - Bestyrelsesbeslutning
 - Individuel investeringsplan
- Primært ejerandele
 - Ofte væsentlig ejerandel
- Sekundært
 - Ansvarlig kapital
 - Andre låne faciliteter
- Noteret såvel som unoteret
- Børsnoterede aktiver markedsværdi > DKK 1 mia.

Over 5% ejerandel

CASE 1: GRØNLANDSBANKEN

KØBT I 2012

Kilde: Bloomberg

CASE 2: SKJERN BANK

KØBT I 2013

Kilde: Bloomberg

CASE 3: VESTJYSK BANK

KØBT I 2017

- AP Pension deltog i finansiel løsning i juni 2017
- AP Pension og investor konsortium
 - Køber statens ejerandel på 81,47%
 - Deltager i kapitaludvidelse på DKK 745 mio.
- Aktierne erhverves for DKK 1/aktie
- Vestjysk bank aktien handles aktuelt i kurs DKK 2,70/aktie, svarende til en stigning på +170%
 - OMX C25 har i perioden givet et samlet afkast på +1,3%*
 - Globale aktier har i perioden givet et samlet afkast på +13,2%*

*) Afkast inklusiv geninvesterede udbytter for perioden

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- Investeringskriterier

HVORFOR INVESTERE I BANKER (1)

UDFORDRINGER OG MULIGHEDER

Udfordringer

- Vigende kredit efterspørgsel
- Lav-rente økonomi
- Stigende omkostninger
 - Løninflation
 - IT-investeringer
- Øget kapitalbehov
- Stigende krav til kontrol

Markedsmæssige muligheder

- Regulering vil forbedre relationen mellem indtjeningsmargin og risiko
- Langsigtet stigende renteniveau ?

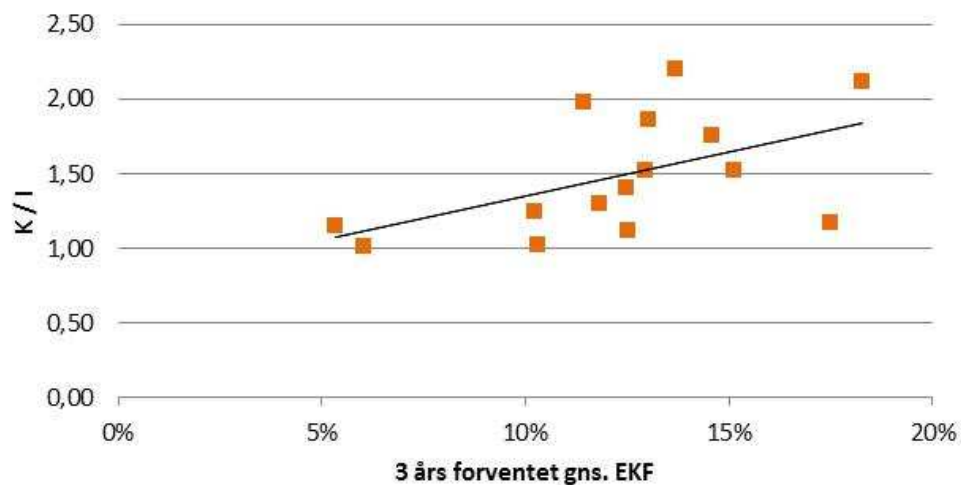
Strategiske muligheder

- Konsolidering
- Kritisk masse
- Automatiser processer
- Optimering af kapitalstruktur

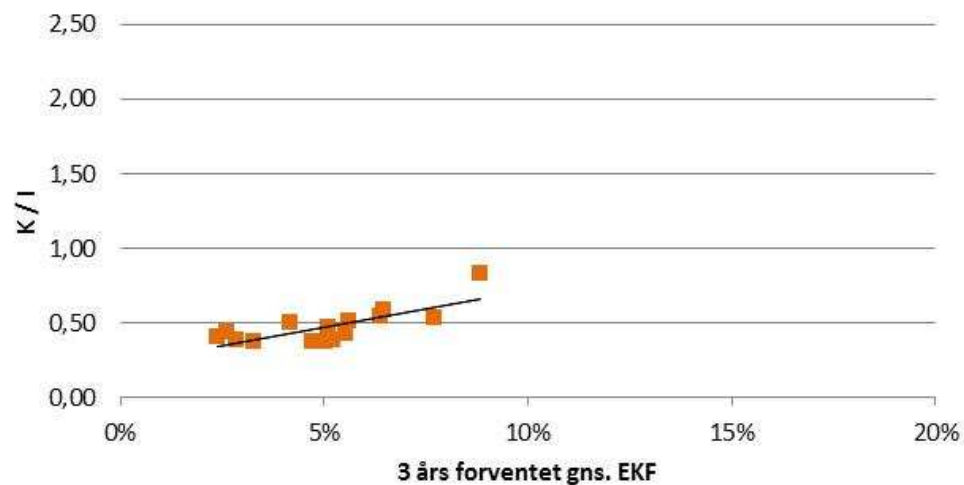
HVORFOR INVESTERE I BANKER (2)

REGIONALBANKER I INTERNATIONALT PERSPEKTIV

USA regional banker

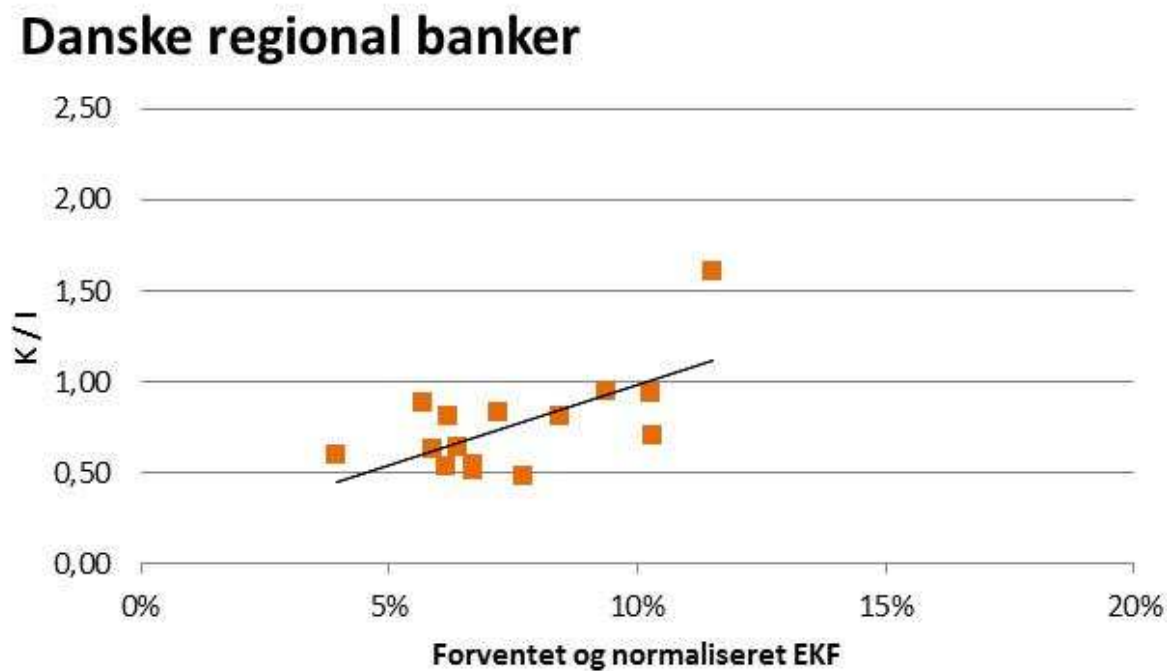
Japan regional banker

Kilde: Bloomberg konsensus forventninger.

HVORFOR INVESTERE I BANKER (3)

DET DANSKE BØRSNOTEREDE UNIVERS

Kilde: Bloomberg konsensus, og estimater baseret på bankernes egne udmeldinger (justeret for SparInvest gevinster)

HVORFOR INVESTERE I BANKER (4)

INVESTERINGSRATIONALE

Sektorens unikke egenskaber

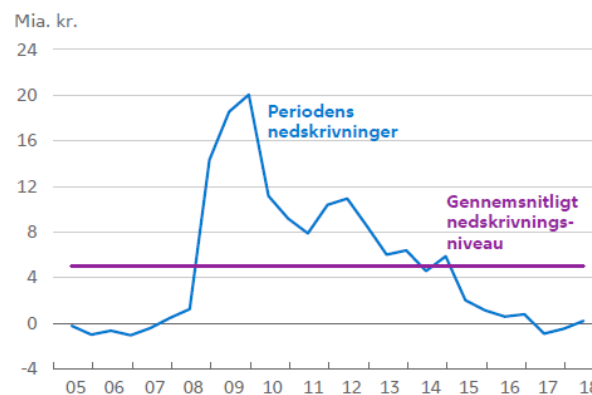
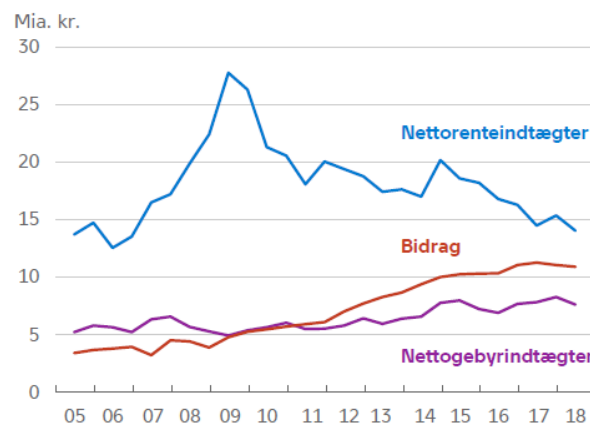
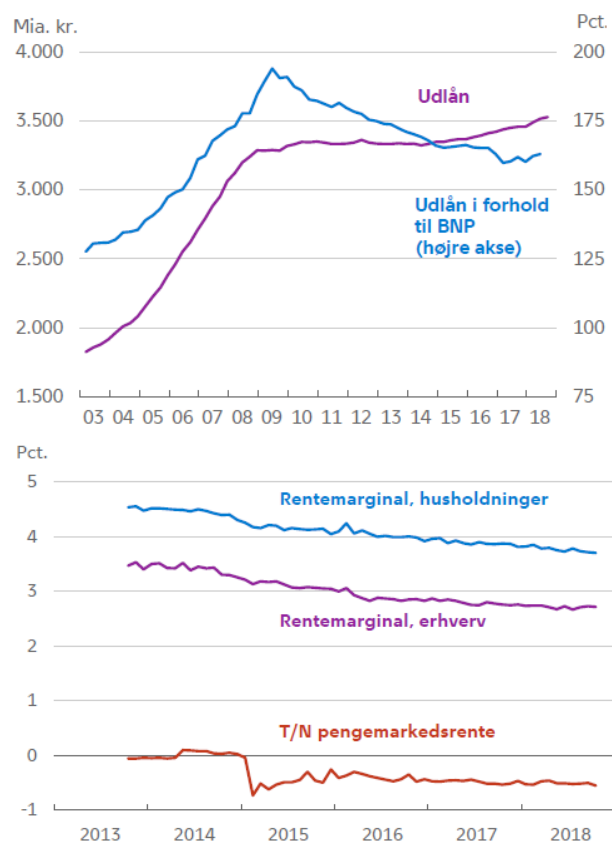
- Rente følsomhed
- Cyklisk følsomhed
- Effektiviseringspotentialer
- Konsolideringspotentialer
- Semi-reguleret forretningsmodel
 - Strukturel lavere balance risiko
 - Potentiel reduktion af sektorens risikopræmie

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- Investeringskriterier

HVORDAN SER VI SEKTOREN (1)

UDFORDRENDE MARKEDSVILKÅR

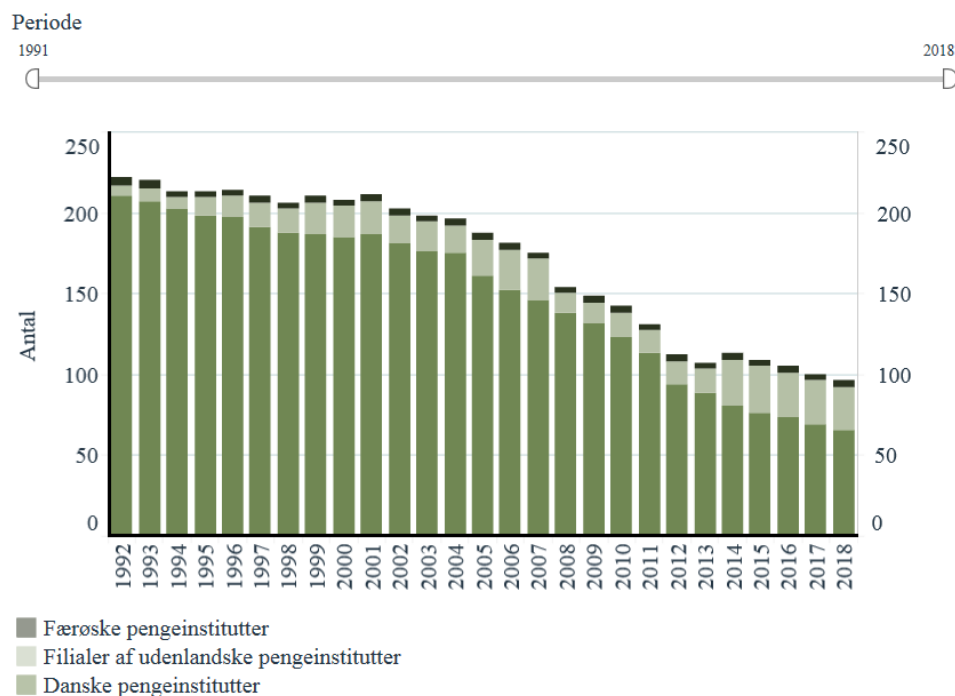

Kilde: Finans Danmark, "Den finansielle sektor – i dag og før finanskrisen" (August 2018). Nationalbanken analyse (November 2018)

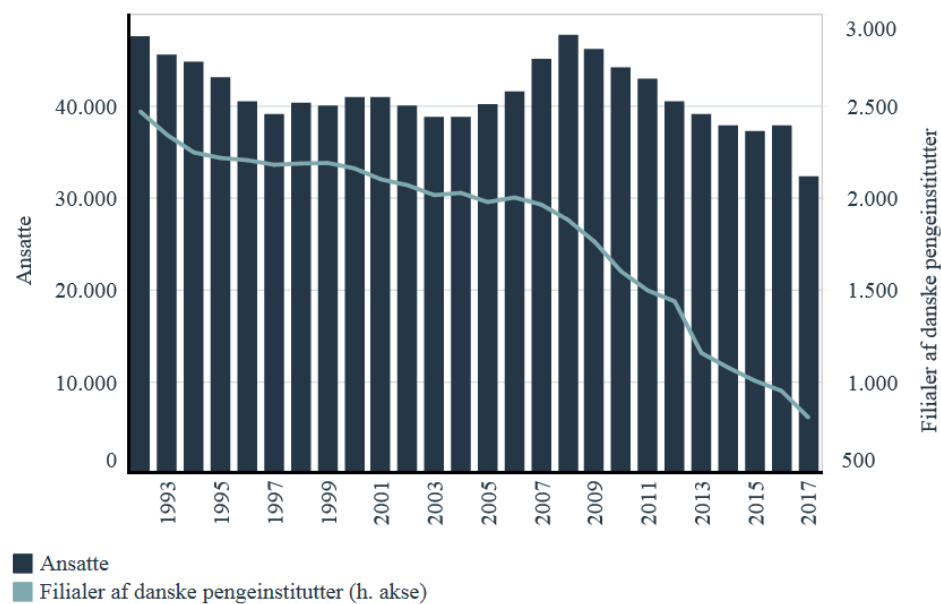
HVORDAN SER VI SEKTOREN (2)

LANGSTRAKT TILPASNING

Pengeinstitutter, filialer og ansatte

Filialer af danske pengeinstitutter og antal ansatte

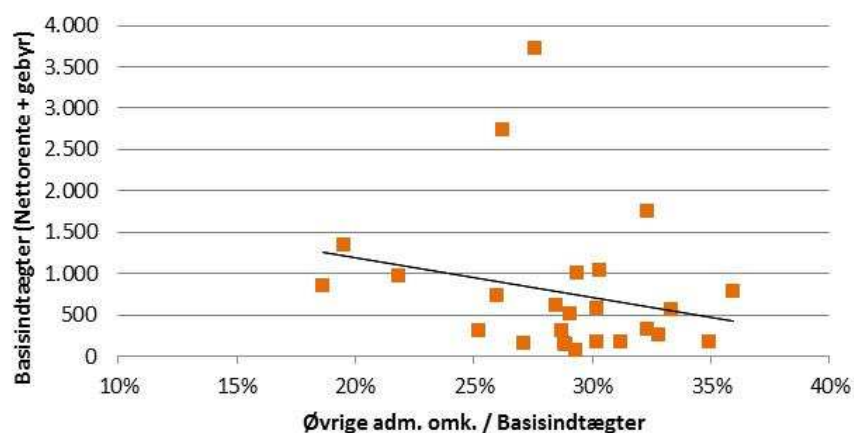

Kilde: Finans Danmark og Finanstilsynet

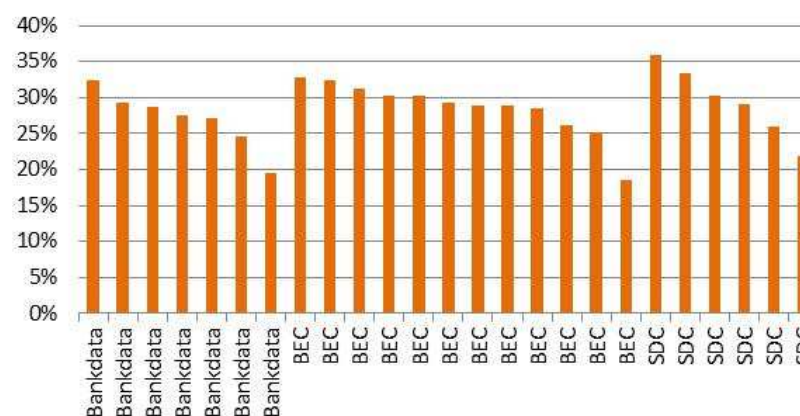
HVORDAN SER VI SEKTOREN (2)

EFFEKTIVITET - IT ER EN NØGLEFAKTOR

Øvr. adm.omk. - herunder IT

Øvr. adm. omk. / Basisindtægter

- IT omkostninger udgør 50-70% af øvrige adm. omk. (11 af 26 banker offentliggør IT-omk.)
- Kritisk masse og forretningsmodel afgørende for effektivitet

Kilder: Baseret på tal fra 26 bankers årsregnskaber, herunder alle de børsnoterede, samt de største unoterede.

HVORDAN SER VI SEKTOREN (4)

KONSOLIDERING

- Stordriftsfordele
 - Administrationsomkostninger
 - IT-omkostninger
- Kredit diversificering
 - Reduktion af koncentration og fælles risikofaktorer
 - Bedre standardisering og systematisering af kreditgivning
- Kapitaloptimering
 - Lavere risikopræmier på kapital
 - Bedre likviditet i kapitalinstrumenter

AGENDA

- AP Pension som investor
- AP Pension som bankinvestor
- Hvorfor investere i danske banker ?
- Hvordan ser vi på sektoren
- **Investeringskriterier**

INVESTERINGSKRITERIER

FORVENTNINGER TIL NOTEREDE INSTITUTTER

- Vi følger vores investeringer tæt og ønsker
 - En konstruktiv dialog
 - Højt niveau af transparens i finansiell rapportering
- Selskabsledelse og indflydelse
 - Udgangspunktet er en aktie = en stemme
 - AP Pension erhverver gerne væsentlige ejerandele
- Finansielle krav
 - Højt afkastkrav indenfor intervallet 8-12% for egenkapital
 - Kapitaldisciplin og fokus på udbyttebetalingsevne

AP Pension

Østbanegade 135
2100 København Ø

Telefon 3916 5000
www.appension.dk